

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

2015/2128(INI)

2.12.2015

ARVAMUS

Esitaja: kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Saaja: eelarvekontrollikomisjon

ELi finantshuvide kaitset ja pettusevastast võitlust käsitleva 2014. aasta aruande kohta
(2015/2128(INI))

Arvamuse koostaja: Petr Ježek

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon palub vastutaval eelarvekontrollikomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- A. arvestades, et võitlus pettuse, korrupsiooni ja rahapesu vastu ning üldine liidu finantshuvide kaitse peaks olema liidu poliitika üks põhielemente; arvestades, et nii Euroopa Liit kui ka liikmesriigid on kohustatud kaitsma liidu finantshuve kuritegude eest, mis tekitavad märkimisväärset rahalist kahju;
- B. arvestades, et liikmesriikides kasutatavad erisugused õigus- ja haldussüsteemid loovad eeskirjade eiramise ja pettusega võitlemiseks keerulise keskkonna; arvestades, et ELi rahaliste vahendite väärkasutamine ei tekita kahju mitte ainult üksikisikutele, vaid kogu ühiskonnale;
- C. arvestades, et kuna olemasolevad vahendid, nagu Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse konventsioon, on ebaefektiivsed võitluses pettuse, korrupsiooni, rahapesu ja teiste ebaseaduslike tegevustega, mis mõjutavad liidu finantshuve, esitas komisjon kaks kriminaalõiguslikku õigusakti ettepanekut – finantshuvide kaitse direktiivi ja Euroopa Prokuratuuri määruse –, mille eesmärk on tugevdada ja tõsta kriminaalõiguse efektiivsust selles osas, mis puudutab ELi finantshuvide kaitset;
- D. arvestades, et kooskõlas liikmesriikide pädevate asutustega loodav Euroopa Prokuratuur, kellel on pädevus viia läbi kriminaalmenetlusi seoses Euroopa Liidu finantshuve mõjutavate kuritegudega, omab suurt tähtsust piiriülese pettusega võitlemisel ja ELi eelarve kaitse prioriseerimise tagamisel kogu Euroopas;
- E. arvestades, et liikmesriikidel lasub peamine vastutus omavahendite kogumise eest, muu hulgas käibemaksu ja tollimaksude näol;
- F. arvestades, et korrupsioon mõjutab kõiki liikmesriike ja läheb ELi majandusele maksmata umbes 120 miljardit eurot aastas, nagu on märgitud komisjoni esimeses Euroopa Liidu korrupsioonivastast poliitikat käsitlevas aruandes, mis avaldati 2014. aasta veebruaris;
- G. arvestades, et korrupsioon võib aidata rahastada organiseeritud kuritegelike või terrorismi võrgustike tegevust Euroopas; arvestades, et korrupsioon kahjustab ka kodanike usaldust institutsioonide ja demokraatlike protsesside vastu;
- H. arvestades, et lisaks tsivilisatsiooni eeldusele, milleks on õigusriigi põhimõttes lahutumatult sisalduvad eetilised põhimõtted, aitab võitlus pettuse ja korrupsiooni vastu kaasa liidu konkurentsivõimele maailmamajanduses;
 - 1. peab tervitatavaks, et komisjon rakendab ELi tasandil uut pettusevastast poliitikat kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega ja tagades, et ELi finantshuvid on piisavalt kaitstud;
 - 2. tunnustab Euroopa Parlamendi ja nõukogu tehtud jõupingutusi selleks, et suurendada ELi finantshuvide kaitsmise tõhusust, edendades pettusevastast võitlust kriminaalõiguse abil käsitleva direktiivi (finantshuvide kaitse direktiiv) eelnõu vastuvõtmist; julgustab nõukogu

andma uut tõuget läbirääkimistele finantshuvide kaitse direktiivi üle, et tugevdada olemasolevat õigusraamistikku, kehtestades ühised miinimumeeskirjad liidu finantshuve kahjustava käitumise kõiki liike hõlmavate rikkumiste täpseks määratlemiseks, hõlmates kohaldamisalasse ka käibemaksu, ning sätestades sanktsioonid ja minimaalsed aegumistähtajad sellistele kohtuasjadele, eelkõige arvestades Euroopa Liidu Kohtu otsust Taricco kohtuasjas, milles leiti, et liikmesriikides käibemaksu sissenõudmise ja ELi finantshuvide vahel on otsene seos;

3. kordab oma palvet, et nõukogu hoiaks parlamenti – kes peab kavandatavale õigusaktile lõpuks oma heakskiidu andma – kursis kõigi praeguste Euroopa Prokuratuuri asutamise läbirääkimistega ja neis tihedalt kaasatuna, ning tuletab meelde soovitusi, mis ta tegi oma 2014. aasta märtsi ja 2015. aasta aprilli resolutsioonides; rõhutab, et Euroopa Prokuratuuri määrus tuleks kiiresti vastu võtta, et Euroopa Prokuratuuril oleks pädevus uurida kõiki finantshuve kahjustavaid kuritegusid, kaasa arvatud käibemaksupettusi, ja kahtlusalustele süüdistus esitada;
4. rõhutab asjaolu, et paljudes liikmesriikides on käibemaksupettuste ja käibemaksuga maksustamise vältimise tase jätkuvalt kõrge; väljendab muret käibemaksu alalaekumise pärast ELis, mis 2013. aastal ulatus hinnanguliselt 168 miljardi euroni; kutsub komisjoni üles kasutama täielikult ära oma rakendusvolitusi, et kontrollida ja aidata liikmesriike nende võitluses käibemaksupettuste ja maksustamise vältimise vastu;
5. märgib murega, et ELi kulusid puudutavate pettustena teatatud eeskirjade eiramiste arv kahanes pärast 2013. aastal toimunud 76 % list kasvu 2014. aastal ainult 4 %; rõhutab, kui oluline on suurendada pettustest teatamise määra kogu ELis, et saada olukorrast täpsem ülevaade ning kehtestada vajalikud mehhanismid ja järelmeetmed selle probleemiga tulemuslikumaks tegelemiseks; rõhutab, et on väga tähtis, et komisjon koostaks täpsed andmed selle kohta, kui palju esineb ELis pettusi;
6. ergutab liikmesriike tegema pettusevastases võitluses koostööd olemasolevate vahendite ja asutuste kaudu, nagu EUROPOL, EUROJUST ja OLAF, ning parandama nende organite vahelist koostööd ja sidusust;
7. väljendab heameelt liikmesriikide riiklike kontaktpunktide võrgustiku loomise ning korrupsioonivastaste eesmärkide lisamise üle majanduse juhtimise Euroopa poolaasta protsessi;
8. väljendab heameelt komisjoni esimese korrupsioonivastase võitluse aruande ja selle soovitude üle liikmesriikide haldusasutustele; palub komisjonil avaldada teise korrupsioonivastase võitluse aruande hiljemalt 2016. aasta alguses ning teavitada selle avaldamisest üldsust ja kõiki avaliku halduse tasandeid;
9. nõuab tungivalt, et komisjon edendaks liikmesriikide korrupsioonivastase võitluse edukuse iga-aastast hindamist; kutsub komisjoni üles kaaluma näitajate ja kriteeriumide süsteemi väljatöötamist korrupsiooni taseme mõõtmiseks liikmesriikides; kutsub seetõttu komisjoni üles tegema liikmesriikidega tihedat koostööd terviklike, täpsete ja usaldusväärsete andmete tagamiseks;
10. toonitab, et usaldusväärse säilitamiseks peavad ELi institutsioonid näitama eeskuju ning vastama kõrgeimatele avaliku sektori kulutuste täieliku läbipaistvuse, ausameelsuse ja

huvide konfliktide alastele standarditele, eriti praeguste majandusprobleemide valguses; palub sellega seoses komisjonil lisada eelseisvasse teise aruandesse ELi institutsioonide korrupsioonivastase võitluse tulemuslikkust käsitlev peatükk;

11. palub komisjonil – pidades silmas, et 85 % ELi eelarvest haldavad liikmesriigid – tagada pettusevastaste organisatsioonide ja kõigi liikmesriikide ametiasutuste vahel koostöömehhanismide ja teabevahetuse abil tulemuslik koordineerimine;
12. kordab komisjonile esitatud üleskutset edendada kiiresti õigusakte rikkumisest teatajate kaitse miinimumtaseme kohta Euroopa Liidus; kutsub Euroopa institutsioone üles muutama oma personalieeskirju, et tagada, et nendega mitte üksnes ei kohustata ametlikult ametnikke eeskirjade eiramisest teatama, vaid kehtestatakse ka rikkumisest teatajate piisav kaitse; kutsub Euroopa institutsioone, kes ei ole seda veel teinud, ja muid organeid üles rakendama viivitamata personalieeskirjade artiklit 22c;
13. kordab, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 325 lõike 2 kohaselt võtavad liikmesriigid „liidu finantshuve kahjustavate kelmuste vastu samu meetmeid, mida nad kasutavad omaenda finantshuve kahjustavate kelmuste vastu”; on arvamusel, et see säte ei ole ELis täidetud; on arvamusel, et komisjon peaks töötama välja pettuse- ja korrupsioonivastase võitluse horisontaalse poliitika; rõhutab, et komisjon on ühtlasi vastutav rahaliste vahendite tulemusliku kulutamise eest, ning palub seetõttu komisjonil kehtestada tulemuslikkusalased sisenõuded;
14. märgib, et laiaulatuslik süüdistuse esitamine kuritegevuse, sealhulgas pettuse ja korrupsiooni, rahapesu või seonduva organiseeritud kuritegevuse ning muu ebaseadusliku tegevuse eest, mis kahjustab ELi finantshuve, on ELi tulemusliku toimimise oluline eeltingimus (*conditio sine qua non*); rõhutab vajadust OLAFi soovitude süsteemsete järelmeetmete järele.

NÕUANDVAS KOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	30.11.2015
Lõpphääletuse tulemus	+: 45 -: 1 0: 3
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Jan Philipp Albrecht, Michał Boni, Ignazio Corrao, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Frank Engel, Kinga Gál, Ana Gomes, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Jussi Halla-aho, Monika Hohlmeier, Brice Hortefeux, Sophia in 't Veld, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Barbara Kudrycka, Marju Lauristin, Juan Fernando López Aguilar, Roberta Metsola, Louis Michel, Alessandra Mussolini, József Nagy, Soraya Post, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Helga Stevens, Bodil Valero, Marie-Christine Vergiat, Harald Vilimsky, Udo Voigt, Josef Weidenholzer, Cecilia Wikström, Kristina Winberg, Tomáš Zdechovský
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Carlos Coelho, Anna Hedh, Petr Ježek, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Marek Jurek, Ska Keller, Miltiadis Kyrkos, Jeroen Lenaers, Nuno Melo, Emilian Pavel, Barbara Spinelli, Axel Voss
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Jens Geier, Gabriele Preuß, Marco Zanni